

OGÓLNOPOLSKI
KONGRES
SERWISÓW
NAPRAWCZYCH

XVII Dyskusyjne Forum Ubezpieczeń Komunikacyjnych III Ogólnopolski Kongres Serwisów Naprawczych

27 listopada 2024

Uniejów, ApartHotel Termy Uniejów****

Najistotniejsze zmiany prawne na rynku blacharsko-lakierniczym

r. pr. Justyna Radek

Uniejów, 27 listopada 2024 roku

Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2024 r. III CZP 142/22
dot. rozliczenia kosztów naprawy z uwzględnieniem rabatów

Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 11 września 2024 r. III CZP 65/23
dot. rozliczenia szkody na podstawie hipotetycznie określonych kosztów przywrócenia pojazdu do stanu poprzedniego

*Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2024 r. III CZP 142/22
dot. rozliczenia kosztów naprawy z uwzględnieniem rabatów*

**Rzecznik Finansowy wnioskiem z 30 sierpnia 2022 r.
przedstawił SN zagadnienie prawne:**

"Czy zakład ubezpieczeń może ustalić odszkodowanie przysługujące poszkodowanemu z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych z uwzględnieniem ulg i rabatów na usługi naprawcze, części i materiały służące do naprawy pojazdu, wynikających z przedłożonej oferty, a możliwych do uzyskania w współpracującym z tym zakładem ubezpieczeń podmiotem gospodarczym, wskazując na spoczywające na poszkodowanym (uprawnionym do odszkodowania) obowiązki zapobieżenia zwiększeniu się szkody oraz współdziałania wierzyciela z dłużnikiem przy wykonaniu zobowiązania? (art. 362 k.c., art. 16 ust. 1 pkt 2 u.u.o. i art. 826 § 1 k.c. w zw. z art. 354 § 2 k.c.)"

*Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2024 r. III CZP 142/22
dot. rozliczenia kosztów naprawy z uwzględnieniem rabatów*

TEZA

1. Jeżeli poszkodowany poniósł już koszty naprawy pojazdu lub zobowiązał się do ich poniesienia, wysokość odszkodowania z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych powinna odpowiadać tym kosztom, chyba że w danych okolicznościach są one oczywiście nieuzasadnione; wysokość odszkodowania nie zależy od ulg i rabatów możliwych do uzyskania przez poszkodowanego od podmiotów współpracujących z ubezpieczycielem.

*Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2024 r. III CZP 142/22
dot. rozliczenia kosztów naprawy z uwzględnieniem rabatów*

TEZA

2. Jeżeli poszkodowany nie poniósł jeszcze kosztów naprawy pojazdu ani nie zobowiązał się do ich poniesienia, wysokość odszkodowania z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych powinna odpowiadać przeciętnym kosztom naprawy na lokalnym rynku, z uwzględnieniem możliwych do uzyskania przez poszkodowanego ulg i rabatów, chyba że skorzystaniu z tych ulg i rabatów sprzeciwia się jego uzasadniony interes.

SN zróżnicował status poszkodowanych, którzy znaleźli się w takiej samej sytuacji od faktu czy dokonują naprawy czy też nie.

Preferencyjne zasady rozliczenia kosztów naprawy bez rabatów w świetle uchwały przysługują poszkodowanym, którzy naprawiają lub zamierzają naprawić pojazd.

Zasada równości wobec prawa

SN wskazał jednak, że przy stosowaniu rabatów i ulg brak jest możliwości stosowania jakiegokolwiek automatyzmu.

Poszkodowany ma obowiązek współdziałania z TU i obowiązek minimalizacji szkody

ale

rabaty nie są elementami powszechnie obowiązujących cen, występują sporadycznie i nie jest to obiektywny czynnik wyceny kosztów naprawy pojazdu.

*Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2024 r. III CZP 142/22
dot. rozliczenia kosztów naprawy z uwzględnieniem rabatów*

Poszkodowany ma prawo sam zdecydować:

- czy chce naprawić samochód (restytucja naturalna – przywrócenie stanu poprzedniego)
- czy nie (zapłata odszkodowania)

oraz

- w jakim warsztacie będzie chciał przeprowadzić naprawę uszkodzonego pojazdu

*Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 11 września 2024 r. III CZP 65/23
dot. rozliczenia szkody na podstawie hipotetycznie określonych kosztów przywrócenia
pojazdu do stanu poprzedniego*

**Rzecznik Finansowy wnioskiem z 12 grudnia 2023 r.
przedstawił SN następujące zagadnienie prawne**

"Czy w przypadku wyrządzenia szkody w pojeździe mechanicznym, stanowiącej szkodę częściową, gdy przed ustaleniem wysokości odszkodowania naprawa stała się niemożliwa w wyniku następczych działań poszkodowanego, co ma miejsce np. w razie zbycia pojazdu w stanie uszkodzonym lub jego uprzedniego naprawienia, odszkodowanie należne poszkodowanemu w ramach ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego **powinno być ustalone jako równowartość hipotetycznie określonych kosztów przywrócenia pojazdu do stanu poprzedniego?**"

*Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 11 września 2024 r. III CZP 65/23
dot. rozliczenia szkody na podstawie hipotetycznie określonych kosztów przywrócenia
pojazdu do stanu poprzedniego*

Jeżeli naprawa pojazdu przez poszkodowanego stała się niemożliwa, w szczególności w razie zbycia lub naprawienia pojazdu, **nie jest uzasadnione ustalenie wysokości odszkodowania z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych jako równowartości hipotetycznych kosztów naprawy.**

Szkoda w pojeździe powstaje w chwili zaistnienia wypadku komunikacyjnego i podlega naprawieniu bez względu czy poszkodowany dokonał naprawy rzeczy czy nie.

Rozliczenie szkody powinno odbyć się z uwzględnieniem zasady pełnego odszkodowania tj. wszystkie wydatki pozostające w związku przyczynowo z zdarzeniem drogowym.

Prawo do odszkodowania materializuje się w momencie zdarzenia drogowego.

Równowartość hipotetycznie określonych kosztów przywrócenia pojazdu do stanu poprzedniego powinna obejmować niezbędne i ekonomicznie uzasadnione koszty naprawy. Poszkodowany powinien uzyskać możliwość przeprowadzenia naprawy.

Dla roszczenia o naprawienie szkody w postaci kosztów naprawy pojazdu nie powinny mieć znaczenia późniejsze zdarzenia tj. sprzedaż uszkodzonego samochodu lub jego naprawienie.

PODSUMOWANIE

- Każdą sprawę należy traktować indywidualnie
- Hierarchia aktów prawnych powszechnie obowiązujących określona została w Konstytucji
- Orzeczenia SN uzupełniają system aktów prawnych, ale nie zmieniają ustaw
- Uchwały pełnego składu Sądu Najwyższego, składu połączonych izb oraz składu całej izby, z chwilą ich podjęcia, uzyskują moc zasad prawnych. Skład 7 sędziów może postanowić o nadaniu uchwale mocy zasady prawnej
- W przyszłości okaże się jak uchwały SN wpłynęły na orzecznictwo sądów powszechnych

Dziękuję za uwagę !